Pinksteren 2025

Lezing

Toen de dag van het Pinksterfeest aanbrak waren ze allen bij elkaar. [2] Plotseling klonk er uit de hemel een geluid als van een hevige windvlaag, dat het huis waar ze zich bevonden geheel vulde. Er verschenen aan hen een soort vlammen, die zich als vuurtongen verspreidden en zich op ieder van hen neerzetten, en allen werden vervuld van de heilige Geest en begonnen op luide toon te spreken in vreemde talen, zoals hun door de Geest werd ingegeven. In Jeruzalem woonden destijds vrome Joden, die afkomstig waren uit ieder volk op aarde. Toen het geluid weerklonk, dromden ze samen en ze raakten geheel in verwarring doordat iedereen hen in zijn eigen taal hoorde spreken. Ze waren buiten zichzelf van verbazing en zeiden: 'Het zijn toch allemaal Galileeërs die daar spreken? Wij allen horen hen in onze eigen taal spreken over Gods grote daden.'

Hand 2,1-7.11b (NBV21)

Overweging

Goeie morgen iedereen.
De traditie en de kunst hebben ervoor gezorgd dat we bij Pinksteren automatisch denken aan dit ene specifieke verhaal uit de handelingen van de apostelen, met hevige windvlagen en tongen van vuur. We zien het tafereel voor onze ogen. We vergeten vlug dat er zowel in de Handelingen als in de evangelies verschillende getuigenissen zijn van het Zenden en ontvangen van de Geest, van de be-geest-ering van de leerlingen. Herinneren we nog dat in het Johannes Evangelie het sterven van Jezus, de verrijzenis en gave van de Geest een enkele gebeuren is.

Roger Lenaers[1] en Joseph Comblin[2] zijn zoals vele theologen, en ook predikanten en catechisten, bezorgd om de vraag hoe het Evangelie vandaag verkondigen aan mensen in een totaal andere wereld dan die van de geschriften. "*Voor mensen van vandaag is de mythologische inkleding van de geloofsboodschap zo goed als een slagboom over de weg. Het is dringend nodig de mythologische uitdrukking van de oorspronkelijke geloofsbeleving te doorprikken om de originele geloofservaring vandaag opnieuw verstaanbaar te maken."* (Lenaers). "*We zullen nog enkele generaties nodig hebben om daar echt in te lukken omdat het instituut kerk zich daar nog niet van bewust is en denkt de oplossing te vinden in het steeds maar herhalen van hetzelfde."* (Comblin). Dat geldt dus ook voor de verschillende verhalen over het zenden en ontvangen van de Geest. En we moeten inspanningen doen om te ontdekken welke geloofservaring de auteurs willen meedelen, en die dan uitdrukken in een taal die onze en de nieuwe generaties kunnen verstaan en er zich kunnen laten door be-geest-eren.

De auteur van het Lucas evangelie en van de Handelingen beschrijft op een zelfde manier het begin van het leven van Jezus en het begin van het leven van de Kerk. Op beide momenten was de Geest heel actief aan het werk en **zo gebeurden de "grote daden" van God.**

De Heilige Geest kwam over Maria en bij haar antwoord verkondigt ze de **"grote daden" van God**: heersers worden van hun troon gestoten en wie gering is geeft Hij aanzien. Wie honger heeft overlaadt Hij met gaven en de rijken stuurt Hij weg met lege handen.

In de tekst over Pinksteren die we lazen wordt gezegd dat de leerlingen vervuld werden van de Heilige Geest en dat ze "op luide toon" begonnen te spreken. De vele aanwezigen hoorden hen spreken over Gods "**grote daden".** Ze verstonden perfect wat ze wilden zeggen. De be-geest-erde apostelen

[1] Roger Lenaers, Jezus van Nazaret. Een mens als wij, Pelckmans, Kalmthout, 2015.
[2] Profeten zwijgen niet. Omtrent José Comblin en bevrijdingstheoloigie, Garant, Antwerpen/Apeldoom2013

verkondigen **die grote daden van Gods wege**, en wel zó dat alle aanwezigen die boodschap verstonden. Er staat "in hun eigen taal".

Die **grote daden** bestaan uit de bevrijdende aanwezigheid van God in de geschiedenis (permanente schepping . altijd op nieuw oproep en uitdaging, - uittocht-doortocht-intocht - troost en hoop in de ballingschap, bij mensen op de vlucht - terugkeer uit de ballingschap - in Jezus, zijn doen en laten, spreken en handelen, sterven en verrijzen.

Lenaers zegt: "*De oude teksten over verrijzenis , de zending en het ontvangen van de Geest, getuigen dat in enkele decennia de boodschap van Jezus, ondanks zijn kruisdood, lééft, niet alleen wortel geschoten heeft, maar zelfs zo krachtige wortels dat er steeds nieuwe scheuten uit tevoorschijn komen".* En telkens ging en gaat het dan over het openstaan voor en intreden in die **grote daden van God**.

"*De Geest vestigt in ons een nieuw leven, een nieuwe energie die ons in staat stelt dingen te doen die onmogelijk leken, Het onmogelijke wordt mogelijk, De uitdaging is er in geloven. Wie er niet in gelooft zal er niet in slagen. Het evangelie verkondigt dat we het aankunnen door de kracht van de Geest. Wie in Jezus gelooft,* zegt Comblin*, kan dingen aan die hij of zij nooit had durven dromen."* Daarom blijven christenen vertrouwvol bidden om de kracht van de Geest. "*Kom Geest die scheppend in ons leven treedt, neem uw verblijf in ons die u gegeven zijn. Zend uw Geest uit en alles zal worden herschapen". We openen ons om Zijn Geest te ontvangen.* "*We moeten ons oprichten uit de vermoeidheid en de angst om het vuur van Pinksteren te laten werken" (Johan Van der Vloet)*

Enkele weken geleden getuigde Paul Lansu hier: "*De uitdaging is te groeien naar een vredesnarratief. Het verhaal van het verlangen naar vrede moet verteld worden, telkens weer,…….. Uiteindelijk zal de vrede er toch moeten komen. We hebben behoefte aan goede verhalen die ervan getuigen dat het menselijke verlangen naar vrede en harmonie nog niet dood is*." Dat vredesnarratief, die goede verhalen, gaan precies over **de Grote daden van Gods wege.** Daar waar dat gebeurt, daar is de Geest van Jezus actief werkzaam, daar wordt de Geest gegeven en ontvangen. In verrijzenis- verhalen horen we die wens, die gave, die opdracht van de vrede. Zo worden **die grote daden van Gods wege** mee mogelijk dank zij het getuigenis, het engagement van de be-geest-erde leerlingen van Jezus die open staan voor de Kracht en het Licht van Geest.

Maar we hebben ook gehoord "*De Geest waait waar Hij/zij wilt"* (Joh 3,8) . En gelukkig maar, niet alleen in de Kerken! "*Jezus zelf heeft in woord en daad voorgeleefd en aangetoond dat de echte bevrijding van de mens bestaat in een groeiende vermenselijking, het meer mens worden, als vrucht van de 'zelveloosheid'"* (Lenaers) niet onszelf in het centrum, maar anderen, en dan op de eerste plaats de "armen". Paul sprak ons over "mededogen", over de nabije en warme solidariteit, over die actieve hoop. Op die weg mogen we de Geest ontvangen.

Mgr Romero verwees op Pinksteren 1978 naar "*de stem van de Geest die schreeuwt vanuit de menselijke ellende van onze volkeren" en die weerklinkt in de stem van de Geest die schreeuwt vanuit het gebed*". Voor hem blijft Pinksteren altijd "*nieuws, omdat we altijd **de grote daden van God moeten horen.** En altijd moeten mensen - vooral de armsten, de meest lijdenden, zij die zonder hoop lijken te leven - die stem van de Geest horen, die hoop aanmoedigt en het onrecht dat hen onderdrukt aan de kaak stelt* (Pinksteren, 14-5-78). Wie zich opent voor die Geest zal leren volhouden ondanks alles, koppig zijn, zoals Roger Ponseele het zegde en het voorleefde in El Salvador. Be-geest-erde mensen geven het niet op anderen te motiveren om in **die grote daden van God** in te treden en zich daar aan toe te vertrouwen.

De Noord-Amerikaanse anglicaanse bisschop Mariann Budde[3] schrijft: "*Het lef om moedig te zijn wanneer het er echt op aankomt, vraagt om een leven vol kleine beslissingen die ons een weg laten bewandelen van zelfbewustzijn, aandachtigheid en een bereidheid om risico's te lopen voor datgene wat in onze ogen*

[3] *Mariann Budde, Durf moedig te zijn. Op beslissende momenten, KokBoekencentrum, Utrecht, 2025.*

het goede is". "Het is ook een uiterst spirituele ervaring, waarin we het gevoel hebben deel uit te maken van iets groters dan wijzelf en geleid te worden door een hogere Macht die in de wereld en in ons aan het werk is." Die "hogere Macht" wil ik benoemen als de Geest, de Heilige Geest.

Paul zei ons nog: "*Alles wat menselijk groot is, is gegroeid uit de stilte van de Geest. Ons vernieuwd engagement laten opborrelen in onszelf doorheen de stilte. Luisteren naar de goddelijke innerlijke stem en die laten spreken. Goede ideeën ontspruiten uit de stilte.*

Tot slot durf ik vandaag herhalen wat volgens het Johannes verhaal Jezus gezegd heeft: *"**VREDE ZIJ MET JULLIE**".* Dan werd het stil. *"Zoals de Vader mij heeft uitgezonden, zo zend ik jullie. Hij blies over hen zeggend: **ONTVANG DE HEILIGE GEEST**."* En dan breekt het los in de grote daden van God. Dat is het vuur van Pinksteren. **GA!**

Ludo Van de Velde
De Lier, Brugge, 8 juni 2025